

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İŞK/25

T.C
İSTANBUL
BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ
32. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2022/2665

Karar No. 2023/1313

Tarihi: 13/09/2023

- CEZA MAHKEMESİ KARARLARININ HUKUK DAVASINA ETKİSİ
- İŞÇİNİN BİR BAŞKA İŞÇİYE ETKİLİ EYLEMDE BULUNDUĞUNUN CEZA MAHKEMESİNDE YAPILAN YARGILAMAYLA SABİT HALE GELMESİ
- HAKLI NEDENLE FESİH

ÖZETİ Ceza mahkemesi kararlarının hukuk mahkemesi davasına etkisi, hukukumuzda 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun (TBK) "Haksız Fiillerden Doğan Borç İlişkileri" ayrımında, yargılamanın ceza hukuku ile ilişkisinin anlatıldığı 74. maddesinde düzenlenmiş olup "Hâkim, zarar verenin kusurunun olup olmadığı, ayırt etme gücünün bulunup bulunmadığı hakkında karar verirken, ceza hukukunun sorumlulukla ilgili hükümleriyle bağlı olmadığı gibi, ceza hâkimi tarafından verilen beraat kararıyla da bağlı değildir. Aynı şekilde, ceza hâkiminin kusurun değerlendirilmesine ve zararın belirlenmesine ilişkin kararı da, hukuk hâkimini bağlamaz." hükmü ile hukuk hâkimi, ceza mahkemesinin kesinleşmiş kararları karşısında ilke olarak bağımsız kılınmıştır.

Bu açık hüküm karşısında, ceza mahkemesince verilen, beraat kararı, kusur ve derecesi, zarar tutarı, temyiz gücü ve yükletilme yeterliği, illiyet gibi esasların hukuk hakimini bağlamayacağı konusunda

duraksama bulunmamaktadır. Ancak, hemen belirtilmelidir ki, gerek öğretide ve gerekse Yargıtay'ın yerleşmiş içtihatlarında, ceza hakiminin tespit ettiği maddi olaylarla ve özellikle “filin hukuka aykırılığı” konusu ile hukuk hakiminin tamamen bağlı olacağı kabul edilmektedir. Diğer bir anlatımla, maddi olayları ve yasak eylemlerin varlığını saptayan ceza mahkemesi kararı, taraflar yönünden kesin delil niteliğini taşır.

Somut olayda, ceza mahkemesince tespit edilen maddi olaylar, davacının ceza mahkemesinde sanık olarak verdiği ve etkili eylemi ikrar içeren beyanı, dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; davacı işçinin, işyerinde, kendisinin de amiri konumunda olan işverenin başka işçisine etkili eylemde bulunduğu sabit olduğu, işverence yapılan feshin 4857 sayılı Yasa 25/II- d maddesi uyarınca haklı nedene dayandığı ve geçerli olduğu, davacının işe iade talep hakkı bulunmadığı, davanın reddi gerektiği sonucuna varılmıştır.

SİLİVRİ İŞ MAHKEMESİ'nin 11/05/2022 Tarih,2021/423 Esas,2022/538 Karar sayılı kararına karşı istinaf kanun yoluna başvurulması üzerine dosyanın Dairemize tevzi edildiği anlaşılmakla, dosya ve ekleri incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜ NÜLDÜ:

İDDİA:

Davacı vekili özetle; davacının01/01/2014- 03/03/2021 tarihleri arasında davalı işverenlikte otopark görevlisi olarak çalıştığını, iş akdinin işveren tarafından haklı ya da geçerli bir neden olmaksızın sona erdirildiğini ileri sürerek, feshin geçersizliğinin tespiti ile işe iadesine ve işe iade edilmediği takdirde oluşacak yasal mali haklarının belirlenmesine karar verilmesini istemiştir.

SAVUNMA:

Davalı İşpark cevap dilekçesinde özetle, davacının iş akdinin müvekkil işverence haklı sebeple feshedildiğini, davacının davalı şirkette en son oto park personeli olarak görev yaptığını, davacının alan sorumlusu, amiri konumunda olan personele kafa vurarak darp ettiğini ve bu sebeple disiplin kurulu kararı ile iş akdinin haklı sebeple sonlandırıldığını, davacının işe iade talebinde samimi olmadığını ileri sürerek, davanın reddini talep etmiştir.

Davalı İBBB cevap dilekçesinde özetle, müvekkilinin işveren olmadığını, İşpark'ın idareden bağımsız bir tüzel kişilik olduğunu ve belediyeye husumet yöneltilemeyeceğini ileri sürerek, davanın reddini talep etmiştir.

İLK DERECE MAHKEMESİ KARARININ ÖZETİ:

Mahkemece yapılan yargılama sonucunda;

".....Davalı tarafca davacının iş sözleşmesinin, davacının işverenin başka bir işçisine sataşması nedeni ile geçerli nedenle feshedildiği şeklinde iddiada bulunulmuş ise de; bahse konu olay hakkında tutulan 22/02/2021 tarihli tutanak dışında dosya kapsamında başkaca bir delil bulunmadığı, duruşmada dinletilen tutanak tanığının ve diğer tanıkların feshe konu tartışmaya ilişkin görgüye dayalı net bilgisinin bulunmadığını beyan etmiş oldukları, bu halde tutanak içeriğinin doğruluğunun ispatlanamadığı, davacının iş akdi feshi sebebi olarak SGK ya kod 29 (işveren tarafından işçinin ahlak ve iyi niyet kurallarına aykırı davranışı nedeni ile fesih) bildirildiği, davalı İspark'ın davalı İBB'nin iştiraki olduğu anlaşılmış, davacı işçinin, iş sözleşmesinin feshinin geçerli bir nedene dayandığı hususunun usul ve yöntemine uygun bir şekilde davalı tarafca ispatlanamadığı, feshin usul ve yasaya aykırı olduğu.." gerekçesiyle, davanın Kabulüne, Feshin Geçersizliğine karar verilmiştir.

İSTİNAF BAŞVURUSU/ SEBEPLERİ:

İstinaf kanun yoluna yasal süresinde **davalılar** başvurmuştur.

Davalılar vekilleri ayrı ayrı verdikleri istinaf başvuru dilekçesinde özetle;

-Davaya cevap dilekçesinde ve aşamalarda savunduğu hususları tekrar ederek, davanın davalı İBBB yönünden husumet nedeniyle reddi gerektiğini, feshin haklı nedene dayandığını ve geçerli olduğunu, davanın reddi gerektiğini ileri sürmüştür.

DELİLLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE GEREKÇE:

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu' nun 341 ve devamı maddeleri uyarınca ve özellikle HMK' nun 355. maddesi uyarınca taraflarca ileri sürülen istinaf sebepleriyle sınırlı olarak ve resen kamu düzenine aykırılık yönünden yapılan inceleme sonucunda,

Dava, feshin geçersizliğinin tespiti, işe iade talebine ilişkindir.

Dava şartlarının mevcut olduğu tespit edilmiştir.

Dosyada mevcut 03/03/2021 tarihli fesih bildirimini özetle "...görev yeriniz olan 0504-kod nolu başkomutan caddesi otoparkında görev yaptığınız alan sorumlusu F. K ile tartışma yaşadığınız ve kafa vurarak darp ettiğiniz anlaşılmıştır. Bu şekildeki eylemler İSPARK A.Ş.'nin kurallarına uymayan davranışlardır. 03/03/2021 tarih ve 2021/58 sayılı disiplin kurulunun kararı gereği, tarafınızla yapmış olduğumuz iş sözleşmesi 4857 sayılı iş kanunu 25/II-d bendine göre 03/03/2021 tarihinde bildirimsiz ve tazminatsız olarak feshedilmiştir..." şeklindedir.

Davalı işveren, davacı işçinin eylemi (işverenin başka işçisini darp) nedeniyle haklı olarak iş akdinin feshedildiğini savunmaktadır. İşçiye isnat edilen olay tarihi 22.02.2021, fesih ve disiplin kurulu kararı tarihi 03.03.2021 dir. Disiplin

soruşturması aşaması da dikkate alındığında, feshin haklı fesih için yasada öngörülen 6 işgünü yasal süresinde yapıldığı anlaşılmaktadır.

UYAP ortamında yapılan incelemede, davacının iş akdinin feshine gerekçe yapılan olay ile ilgili kamu davasının Silivri 3. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2021/900 Esas, 2022/451 Karar sayılı dosyasında görüldüğü, davacının (sanığın) mahkeme huzurunda; "...aramızda tartışma çıktı ani bir sinirle tokat attım, kafa atmadım, sonrasında Y gelip bizi ayırdı.." şeklinde beyanda bulunduğu, tanık Y'in; "...E ile F'yi tartışırken gördüm, E bir anda F'ye kafa attı"" şeklinde beyanda bulunduğu, mağdur F'nin; E aniden burnuma kafa attı ancak ben sanıktan şikayetçi değilim diye beyanda bulunduğu, mahkemece suç tarihinde sanık ile mağdur arasında geçen tartışma sonrası mağdurun burnuna kafa attığı ve mağdurun basit tıbbi müdahale ile giderilemez şekilde ve vücudunda kemik kırığı olacak şekilde yaralandığı, atılı kasten yaralama suçunu işlediğinin sabit olduğu kabulüyle, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildiği, hükmün itiraz edilmeden kesinleştiği tespit edilmiştir.

Ceza mahkemesi kararlarının hukuk mahkemesi davasına etkisi, hukukumuzda 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun (TBK) "Haksız Fiillerden Doğan Borç İlişkileri" ayrımında, yargılamanın ceza hukuku ile ilişkisinin anlatıldığı 74. maddesinde düzenlenmiş olup "Hâkim, zarar verenin kusurunun olup olmadığı, ayırt etme gücünün bulunup bulunmadığı hakkında karar verirken, ceza hukukunun sorumlulukla ilgili hükümleriyle bağlı olmadığı gibi, ceza hâkimi tarafından verilen beraat kararıyla da bağlı değildir. Aynı şekilde, ceza hâkiminin kusurun değerlendirilmesine ve zararın belirlenmesine ilişkin kararı da, hukuk hâkimini bağlamaz." hükmü ile hukuk hâkimi, ceza mahkemesinin kesinleşmiş kararları karşısında ilke olarak bağımsız kılınmıştır.

Bu açık hüküm karşısında, ceza mahkemesince verilen, beraat kararı, kusur ve derecesi, zarar tutarı, temyiz gücü ve yükletilme yeterliği, illiyet gibi esasların hukuk hakimini bağlamayacağı konusunda duraksama bulunmamaktadır. Ancak, hemen belirtilmelidir ki, gerek öğretide ve gerekse Yargıtay'ın yerleşmiş içtihatlarında, ceza hakiminin tespit ettiği maddi olaylarla ve özellikle "fiilin hukuka aykırılığı" konusu ile hukuk hakiminin tamamen bağlı olacağı kabul edilmektedir. Diğer bir anlatımla, maddi olayları ve yasak eylemlerin varlığını saptayan ceza mahkemesi kararı, taraflar yönünden kesin delil niteliğini taşır.

Somut olayda, ceza mahkemesince tespit edilen maddi olaylar, davacının ceza mahkemesinde sanık olarak verdiği ve etkili eylemi ikrar içeren beyanı, dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; davacı işçinin, işyerinde, kendisinin de amiri konumunda olan işverenin başka işçisine etkili eylemde bulunduğu sabit olduğu, işverence yapılan feshin 4857 sayılı Yasa 25/II- d maddesi uyarınca haklı nedene dayandığı ve geçerli olduğu, davacının işe iade talep hakkı bulunmadığı, davanın reddi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Davalı İBBB vekili, husumet itirazında bulunmuş ise de, dosya kapsamı, istinaf incelemesi yapılan emsal dosyalar, yapılan işin niteliği, davalılar arasındaki ilişki hep birlikte değerlendirildiğinde, davalının asıl işveren olduğu, husumet itirazının yerinde olmadığı anlaşılmıştır.

Davacı vekili; yargılama sürecinde, fesih öncesi davacının savunmasının alınmadığını, disiplin kurulu kararının tebliğ edilmediğini, işverence feshin son çare olması ilkesine aykırı davranıldığını, feshin bu nedenlerle de geçersiz olduğunu ileri sürmüş ise de; davalı işveren haklı nedenle fesih yapıldığını savunduğundan, kural olarak geçerli nedenle fesih hallerinde aranan; fesih öncesi işçinin savunmasının alınması, feshin yazılı tebliğ edilmesi, feshin son çare olması ilkesine uyulması şartları haklı nedenle fesihte aranmamaktadır.

Sonuç olarak; tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dayandıkları belgelere, hukuki ilişkinin nitelendirilmesine, uyuşmazlığa uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılama ve ispat kuralları ile yukarıda belirtilen gerekçelere göre, davalıların istinaf başvurusunun haklı olduğu anlaşılmış, istinaf başvurusunun kabulü ile, İDM kararı kaldırılarak, davanın reddine karar vermek gerekmiştir.

Dairece, mahkeme kararı kaldırılarak, esas hakkında yeniden karar verildiğinden, taraflar yararına vekalet ücreti, Dairemiz uygulamasına göre, istinaf başvurusunda bulunan- bulunmayan nitelendirmesi yapılmaksızın, Daire karar tarihinde yürürlükte bulunan A.A.Ü.T. hükümleri uyarınca takdir edilmiştir.

HÜKÜM: Gerekçesi yukarıda izah edildiği üzere;

I-1-Davalı İSPARK İSTANBUL OTOPARK İŞLET. TİC. A.Ş. vekilinin ve davalı İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI vekilinin istinaf başvurusunun KABULÜ ile;6100 Sayılı HMK 353/1-b-2 bendi uyarınca **İLK DERECE MAHKEMESİ KARARININ KALDIRILMASINA,**

2-Davalıların istinaf başvurusunda haklılığı da dikkate alınarak, davalılar tarafından peşin yatırılan istinaf karar ve ilam harcının karar kesinleştiğinde ve istek halinde ilgisine iadesine,

II-1-Davalı işverence haklı nedenle yapılan fesih nedeni ile, **Davanın REDDİNE,**

2-Alınması gereken 269,50 TL harçtan peşin yatırılan 59,30 TL harcın mahsubu ile bakiye 210,20 TL harcın davacıdan alınarak hazineye gelir kaydına,

3-Davacı tarafça ilk derece ve istinaf aşamasında yapılan masrafların davacı üzerinde bırakılmasına,

4-Davalı İSPARK İSTANBUL OTOPARK İŞLET. TİC. A.Ş. tarafından ilk derece ve istinaf aşamasında yapılan 158,50 TL masrafın davacıdan alınarak bu davalıya verilmesine,

5-7036 sayılı Yasa'nın 3. maddesi gereği, Arabuluculuk faaliyeti sırasında Adalet Bakanlığı bütçesinden ödenen 720,00-TL zorunlu giderin davacı taraftan tahsili ile Hazineye gelir kaydına,

6-Davalılar kendilerini vekil ile temsil ettirdiğinden, Daire karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi gereğince 9.200,00 TL vekâlet ücretinin davacıdan alınarak davalılara verilmesine,

7-Taraflarca yatırılan ve arta kalan delil ve gider avansının talep halinde taraflara ayrı ayrı iadesine,

8-İstinaf aşamasında duruşma yapılmadığından Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin İkinci Kısımının İkinci Bölümünün 17. bendi uyarınca taraflar yararına vekalet ücreti takdirine yer olmadığına,

9-HMK 359. maddesinin 4. fıkrası gereği kararın tebliği ile, 302. maddesinin 5. fıkrası gereği harç tahsil müzekkeresi yazılması işlemlerinin İlk Derece Mahkemesi tarafından yapılmasına,

Dair,7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 8/1-a maddesine göre kesin olmak üzere 13/09/2023 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.